

Predica de pe munte (1)

Cuprinsul

I. INTRODUCERE	1
Hristos – fiu al lui David	2
Este Isus Mesia cel promis?	2
Cerințele Vechiului Testament față de Mesia	2
Respingerea lui Mesia	4
Hristos – Fiu al lui Avraam	4
Tema Evangheliei.....	5
Prezentare generală a capitolelor 1-4	5
Tema capitolului 7.....	6
Împărăția cerurilor.....	6
Adunarea și Împărăția: două lucruri diferite	7
Daniel și cerurile domnitoare	8
Ce legătură are Împărăția cu cerul?	8
Tainele Împărăției Cerurilor.....	9
Pentru a face distincția între Împărăția cerurilor și Împărăția lui Dumnezeu	10
Amânarea introducerii Împărăției în formă publică.....	11
Marile discursuri ale Domnului Isus în Evanghelia după Matei.....	12
1. Predica de pe munte (5.1-7.28)	12
2. Predica trimiterii (10.1-11.1).....	12
3. Predica despre „Împărăția cerurilor” (13.1-53).....	13
4. Predica despre „comportamentul personal și colectiv” (18.1-19.1).....	13
5. Predica despre sfârșitul timpurilor, „împlinirea veacurilor” (24.1-25.46)	13

I. INTRODUCERE

În Evanghelii, Duhul lui Dumnezeu ne arată gloria Domnului Isus în timpul vieții Sale pe pământ. Fiecare evanghelist Îl privește dintr-o perspectivă diferită. În acest fel, sunt descrise în detaliu nenumărate aspecte. Cu toate acestea, lui Dumnezeu I-a plăcut să sublinieze de fiecare dată în mod deosebit o latură a gloriei Fiului Său. Aceasta este completată de o a doua frumusețe potrivită.

Introducere

Evangelistul Marcu ne arată pe Domnul ca pe un Slujitor desăvârșit, care Îl slujește pe Dumnezeu Său (Marcu 10.45). În același timp, însă, el Îl descrie ca fiind Profetul trimis de Dumnezeu, care transmite oamenilor cuvintele lui Dumnezeu (Marcu 6.4,15; 8.25; 11.32; 4.13). Luca ni-L prezintă pe Hristos ca „Fiu al Omului”, care era cu adevărat Om desăvârșit (Luca 2.26-45; 2.1-52; 5.24; 24.7). În același timp, acest „medic preaiubit” subliniază că acest Om smerit nu este altul decât „Fiul Celui Preaînalt” (compară cu Luca 1.32,35,76; 2.14; 6.35; 8.28; 19.38). Ioan vede în El pe Fiul etern al Tatălui etern, pe Fiul lui Dumnezeu (Ioan 1.18; 19.7). În același timp, el ne revelează ce înseamnă că Cel etern a devenit cu adevărat Om (Ioan 19.5) și, de exemplu, era obosit de călătorie (Ioan 4.6) sau era însetat (Ioan 19.28).

Și în Evanghelia după Matei Îl vedem pe Domnul Isus într-o dublă glorie. Aceasta devine clară încă din primul verset al cărții: „Cartea genealogiei lui Isus Hristos, fiu al lui *David*, fiu al lui *Avraam*.”

Hristos – fiu al lui David

Domnul Isus este Împăratul legitim al lui Israel, Fiu al lui David. Acest Împărat a fost anunțat de multe ori în Vechiul Testament. „Pentru că un Copil ni S-a născut, un Fiu ni S-a dat, și domnia va fi pe umărul Lui ... Întinderea domniei Lui și a păcii va fi fără sfârșit, pe tronul lui David și în împărăția Sa, ca s-o întărească și s-o susțină cu judecată și cu dreptate, de acum și pentru totdeauna” (Isaia 9.6,7). „Iată, vin zile», zice Domnul, «când îi voi ridica lui David o Odraslă dreaptă și va împărăți ca împărat și va lucra cu înțelepciune și va face judecată și dreptate în țară»” (Ieremia 23.5). „Bucură-te foarte mult, fiică a Sionului! Strigă de bucurie, fiică a Ierusalimului! Iată, Împăratul tău vine la tine; El este drept și aduce mântuire, este smerit și călare pe un măgar, chiar pe un măgăruș, mânzul unei măgărițe” (Zaharia 9.9). Acestea sunt trei exemple, dintre multe altele, care anunțau venirea lui Mesia. Așadar, poporul aștepta apariția Lui.

Este Isus Mesia cel promis?

Când Isus a venit în această lume, după ce predecesorul său, Ioan Botezătorul, L-a indicat ca fiind Hristosul¹, poporul s-a arătat dezamăgit și a avut multe întrebări: De ce nu Și-a înființat și nu Și-a asumat imediat Împărăția în Israel? A eșuat misiunea Lui sau există alte motive care au amânat înființarea Împărăției? Este acest Isus din Nazaret chiar Hristosul, Împăratul așteptat al poporului Israel?

Ambele întrebări sunt tratate în detaliu și răspunse pe parcursul acestei Evanghelii. Deja în primul capitol se găsesc răspunsuri esențiale la aceste întrebări.

Cerințele Vechiului Testament față de Mesia

Dacă cineva voia să fie recunoscut ca adevăratul și promisul Împărat, trebuia să îndeplinească diferite condiții ale Vechiului Testament. El trebuia să vină la poporul său „prin ușa Vechiului Testament” (compară cu Ioan 10.1), adică Vechiul Testament trebuia să-L confirme ca Mesia. În detaliu, aceasta înseamnă:

1. Adevăratul Împărat trebuie să provină din seminția împăraților. În Israel, aceasta era seminția lui Iuda. Iacov vorbește deja despre aceasta în binecuvântarea sa: „Toiagul de domnie nu se va depărta din Iuda, nici toiagul de cârmuire dintre coapsele lui, până va veni Șilo [adică cel care aduce pacea sau cel care face pace] și a Lui va fi ascultarea

¹ Mesia este cuvântul ebraic pentru termenul grecesc Hristos și cuvântul german Unsul.

popoarelor” (Geneza 49.10). Dar nici aceasta nu era suficient. Adevăratul Împărat nu putea fi *oricum* un descendent al lui David — el trebuia să fie descendent al lui Solomon, descendent al lui Rehabeam ..., descendent al lui Ezechia, ... descendent al lui Iosia etc. Pentru că domnia împărătească era „moștenită” prin linia împăratului în funcție. Așadar, alegerea era foarte limitată.

2. Mesia trebuia să fie ca fiu al lui David un descendent al împăraților enumerați în Matei 1. Totuși, el nu putea fi un descendent fizic al lui Ieconia, căci despre acesta s-a profețit: „Așa zice DOMNUL: «Scrieți-l pe omul acesta ca lipsit de copii, ca un om care nu va prospera în zilele lui. Pentru că din sămânța lui nu va prospera nici unul care să stea pe tronul lui David și să mai împărătească în Iuda»” (Ieremia 22.30). Din cauza necredincioșiei împăraților lui Iuda și a necredinței lui Ieconia, niciunul dintre urmașii săi nu trebuia să se așeze pe tron.
3. Prima condiție implică faptul că Împăratul promis, ca descendent al lui David, trebuia să fie *Om*. Pentru că fiecare descendent al unui om este, la rândul său, om.
4. În același timp, însă, Împăratul promis nu putea fi pur și simplu un descendent biologic al liniei împărătești a lui David, deoarece Mesia trebuia să fie mai mult decât un Om. Când Isaia i-a cerut necredinciosului Ahaz să ceară un semn vizibil pentru mântuirea anunțată, acesta nu a vrut să urmeze porunca. Așadar, Yahve Însuși a dat un semn prin Isaia: „De aceea, DOMNUL Însuși vă va da un semn: Iată, fecioara va rămâne însărcinată și va naște un Fiu și-I va pune numele Emanuel” (Isaia 7.14). Este clar: Cel care urma să devină Mesia al lui Israel trebuia să se nască dintr-o fecioară – adică trebuia să se nască sau să fie conceput *in mod supranatural*. În consecință, Mesia urma să fie conceput de Dumnezeu și, prin urmare, să fie El Însuși Dumnezeu. Exact aceasta este confirmat în Psalmul 2: „«Și Eu am uns pe Împăratul Meu peste Sion, muntele sfințeniei Mele». Voi vesti hotărârea: DOMNUL Mi-a zis: «Tu ești Fiul Meu; Eu astăzi Te-am născut»” (Psalmul 2.6-7).² Numele „Emmanuel”, adică „Dumnezeu cu noi”, indică, de asemenea, această minune.

Era absolut clar că aceste condiții luate împreună — din punct de vedere uman — erau imposibil de îndeplinit. Cum putea cineva să fie descendent al liniei împărătești a lui David și, în același timp, să nu fie descendent al împăratului Ieconia? Cum putea cineva să fie om și, în același timp, Dumnezeu? Astfel, cerințele pentru Mesia erau de neatins. Nimeni nu le putea îndeplini. Și totuși, a existat Unul — El este prezentat în această Evanghelie ca Fiu al lui David și Fiu al lui Avraam. El este Om și Dumnezeu într-o singură Persoană. El este trimisul lui Dumnezeu și, în același timp, S-a născut ca Om. El este descendent al lui David în linia împărătească (deoarece Iosif, soțul Mariei, L-a acceptat ca Fiu). În același timp, El este Cel care S-a născut „doar” din Maria, care era într-adevăr descendentă a lui David, dar nu din linia lui Ieconia.

Astfel, Domnul Isus era din punct de vedere legal descendent al lui David din linia împărătească (Ieconia) și avea dreptul la tron. Dar din punct de vedere fizic, El nu era descendent al lui Ieconia, astfel încât profeția profetului Ieremia s-a împlinit. El era Om – născut din Maria. În același timp, El era Fiul lui Dumnezeu, care nu putea fi conceput de un om (Iosif).

² Această „filiatie” trebuie diferențiată clar de filiația Sa eternă față de Dumnezeu. Aceasta este mărturisită în unele pasaje din Noul Testament (compară de exemplu Ioan 1.1-3,14,18; 8.58; 10.30; 17.5; Matei 9.4; 1 Ioan 4.3; 2 Ioan 7; etc.).

Respingerea lui Mesia

Cum era situația în Israel când S-a născut Domnul Isus? Existau diverse legături politice care îi uneau pe marii preoți și pretendenții la tronul Israelului. Astfel, în cele din urmă, Irod cel Mare, un descendent al lui Edom, și-a asigurat coroana împărătească în Israel (37-4 î.Hr.). El a știut să-și asigure protecția și favoarea conducătorului de la Roma, chiar dacă înainte fusese de partea predecesorului și rivalului acestuia. Sub Irod, Israel a înflorit din punct de vedere economic și politic; și luptele militare au fost limitate.

Acesta este Irod despre care citim în Evanghelia după Matei, capitolul 2, că a ucis copiii. Iudeii nu aveau încredere în el, pentru că era un „străin”. Irod era un om crud, care nu avea încredere în nimeni. De aceea, și-a ucis mulți dintre copii și rude, precum și a doua soție (din zece). Era un împărat rău și plin de violență. În același timp, era un împărat fals, deoarece, fiind edomit, nu avea dreptul la tronul împărătesc. De aceea, trebuia să-și asigure poziția împotriva rivalilor. Când a auzit că S-a născut un Împărat, care fusese anunțat în Vechiul Testament și pe care Îl așteptau iudeii credincioși, a încercat imediat să-L omoare pe acest „concurrent”. În acest scop, a ordonat uciderea tuturor copiilor cu vârsta de până la doi ani din Betleem și împrejurimi. Acestea sunt primele indicii ale respingerii lui Isus ca Mesia, care se intensifică pe parcursul Evangheliei după Matei. Astfel, Domnul Isus a fost respins mai întâi de către un împărat fals. Apoi, liderii din Israel (marii preoți, cărturarii și fariseii) L-au respins. În cele din urmă, întregul popor L-a respins.

Hristos – Fiu al lui Avraam

Ajungem astfel la a doua glorie a Domnului, pe care o găsim în Evanghelia după Matei. Dacă propriul Său popor Îl respingea pe Mesia, El urma să primească de la Dumnezeu un loc și mai glorios decât cel de Împărat al lui Israel: El urma să domnească nu doar peste Israel, ci să devină o binecuvântare pentru toate națiunile. Acest fapt este deja prezis de profetul Isaia. Acolo ni se relatează în mod profetic o conversație între Domnul Isus și Dumnezeul Său: „Și eu am zis: «În zadar m-am trudit, mi-am cheltuit puterea pentru nimic și fără folos ...» Și acum, zice DOMNUL, ...: «Este puțin să fii robul Meu, ca să ridici semințiile lui Iacov și să întorci pe cei păstrați ai lui Israel; te voi da și ca lumină a națiunilor, ca să fii mântuirea Mea, până la capătul pământului»” (Isaia 49.4-6).

Aceasta ne amintește de gloria Fiului Omului, care, după smerirea Sa, va fi pus Domnitor peste întreaga creație (compară cu Psalmul 8.6-8). În același timp, însă, această glorie cuprinzătoare ne amintește de Avraam. În acest sens trebuie înțeles și începutul Evangheliei după Matei, unde Isus Hristos este numit „Fiu al lui Avraam” (Matei 1.1). Avraam era purtătorul promisiunii, prin care toate neamurile pământului urmau să fie binecuvântate (Geneza 12.3). Aceasta este spus și mai clar în ceea ce privește pe Fiul lui Avraam: „Și în sămânța ta vor fi binecuvântate toate națiunile pământului” (Geneza 22.18). „Nu spune: «și semințelor», ca multora, ci ca uneia: «și Seminței tale», care este Hristos” (Galateni 3.16). În El se împlinește promisiunea lui Dumnezeu făcută lui Avraam. Căci numai în El și prin lucrarea Sa de răscumpărare de pe cruce poate fi binecuvântare pentru toate națiunile.

De la începutul Evangheliei după Matei găsim indicii despre această binecuvântare pentru toate națiunile. Cel puțin trei dintre femeile menționate în registrul genealogic al Domnului (Tamar, Rahav, Rut, poate și Batșeba) proveneau din păgânism. Când împăratul Irod și conducătorii iudeilor L-au respins pe Împăratul nou-născut și au vrut să-L omoare, au venit magii din *Orient*. Aceștia I-au adus Domnului Isus onoarea cuvenită.

Introducere

Comportamentul poporului, la care venise Mesia, în comparație cu cel al păgânilor din Orient — nu ne amintește oare de cuvintele lui Ioan Botezătorul: „Vă spun că Dumnezeu poate din pietrele acestea să ridice copii lui Avraam” (Matei 3.9)? Cei la care venise Domnul se aflau într-un somn profund, somn spiritual profund. Nu erau dispuși să se închine înaintea Lui. Dar Dumnezeu trezise pe copiii „spirituali” ai lui Avraam — dintre cei pe care iudeii îi considerau „pietre” moarte: păgânii.

Cu fiecare ocazie, Dumnezeu a avut grijă ca Fiului Său să I se aducă onoarea cuvenită. Dacă poporul tăcea, pietrele strigau (Luca 19.40).

Exact asta s-a întâmplat aici. Conducătorii poporului Israel nu I-au adus omagiu lui Mesia și L-au condamnat. Dar apoi Dumnezeu a făcut ca oameni din zone idolatre și păgâne să vină. Acești magi s-au închinat înaintea „Împăratului iudeilor” — așa era titlul Domnului pe cruce. În schimb, mai târziu citim că poporul Israel a aruncat cu pietre în El (compară cu Ioan 8.59; 10.31). Acești magi au vrut să-I aducă omagiul lor. Se pare că ei cunoșteau profețiile lui Balaam și Daniel, care mărturiseau despre Mesia care urma să vină (Numeri 24.17; Daniel 9.23-27). De aceea, ei așteptau steaua profetită de Balaam; știau că ceea ce spusese Dumnezeu se va împlini. Când le-a apărut steaua, au recunoscut imediat că Se născuse Împăratul care urma să vină. Ei aveau mai multă credință decât conducătorii lui Israel.

Deși respingerea Domnului Isus în mijlocul poporului Său atinge apogeul abia mai târziu (compară cu Matei 12), încă de la început se arată clar că Hristos a fost respins. Aceasta ni se arată, chiar dacă într-o formă ascunsă, încă din versetele introductive ale Evangheliei.

Tema Evangheliei

Tema predominantă a Evangheliei este, fără îndoială, că Isus Hristos este Împărat și Mesia. De aceea, titlul „Fiu al lui David” precedă titlul „Fiu al lui Avraam”, deși Avraam a trăit înaintea lui David. Poate că această ordine inversă poate fi înțeleasă și ca o „retrospectivă” cronologică. Gloria mai cuprinzătoare, mai mare, este cu siguranță cea a „Fiului lui Avraam”, care ne este prezentată în mod deosebit începând cu Matei 13. Binecuvântarea lui depășește zidurile limitatoare ale poporului Israel (compară cu Geneza 49.22).

Prezentare generală a capitolelor 1-4

Primul capitol, care tratează dreptul lui Isus la tronul împărătesc și nașterea Sa, deschide ușa pentru alte scene: capitolul 2 descrie cum El vine la poporul Său și este respins de acesta. Caracteristic aici este titlul „Nazarinean” (versetul 23), menționat pentru prima dată. Așa cum cetatea Nazaret și locuitorii săi erau respinși în Israel și chiar în Galileea, care era deja disprețuită, tot așa era respins și Hristos.

În capitolul 3 vedem că Mesia avea un vestitor (precursor, anunțător), așa cum se cuvenea demnității unui împărat. Ioan Botezătorul L-a anunțat pe Domnul Isus ca Regent. El L-a prezentat ca Judecător divin. El a vestit că Acesta este Dumnezeu Însuși, pentru că El are autoritatea de a boteza cu Duhul Sfânt. Dar când Domnul vrea să-Și înceapă slujirea, Ioan nu vede un Împărat care apare în splendoare și glorie. El întâlnește un Om care Se face una cu partea pocăită a poporului Său și este chiar gata să fie botezat de Ioan. Dumnezeu nu poate accepta în tăcere această smerire. Când Hristos Se face una cu poporul său (păcătos), Tatăl Îl ridică din mulțime: „Acesta este Fiul Meu Preaiubit, în care Mi-am găsit plăcerea” (Matei 3.17).

În capitolul următor, evanghelistul ne arată că Domnul nu avea doar dreptul la tron. El avea și demnitatea morală de a urca pe acest tron: Adam și Eva au cedat vicleniei șarpelui în cele mai

Introducere

bune circumstanțe exterioare. Domnul nostru, în schimb, a rezistat vrăjmașului în cele mai nefavorabile circumstanțe. De trei ori a răspuns ispitelor vrăjmașului cu Cuvântul lui Dumnezeu. În cele din urmă, El l-a demascat pe diavol ca fiind satan, adversarul. Chiar și îngerii slujeau acestui Împărat, care venise în smerenie la poporul Său.

În cele din urmă, în partea a doua a capitolului 4, aflăm în ce consta tripla slujbă a acestui Împărat: El propovăduia Evanghelia Împărăției (versetul 17), chema ucenici să-L urmeze (versetele 18-22) și a învățat în sinagogile lor, vindecând orice boală și orice neputință din popor (versetele 23-25).

Tema capitolului 7

Cu capitolul 5 ajungem acum la „Magna Charta”³ a Împărăției cerurilor. Capitolele 5-7 constituie o intercalare în relatarea propriu-zisă a lui Matei. Capitolul 8 se leagă direct de ultimele versete din capitolul 4 și continuă relatarea: din nou, mulțimi mari de oameni Îl urmează pe Domnul Isus și El le vindecă bolile.

În timpul acestei perioade de binecuvântare, Hristos prezintă în capitolele 5-7 marile caracteristici ale Împărăției Sale. Aflăm ceva despre adevăratul caracter al acestei Împărății și aflăm cine are voie să intre în această Împărăție.

Această predică trebuie văzută în contextul deja descris. În capitolul 4.23, Matei rezumă slujirea lui Mesia: „Și Isus străbătea toată Galileea, învățându-i în sinagogile lor și predicând Evanghelia Împărăției și vindecând orice boală și orice slăbiciune trupească în popor.” În legătură cu aceasta, Împăratul dezvăluie acum principiile Împărăției Sale. Puterea Sa uriașă — revelată prin vindecări miraculoase — însoțește astfel propovăduirea Sa.

Împărăția cerurilor

În Evanghelia după Matei ni se oferă — mai mult decât în celelalte Evanghelii — o învățătură despre diferitele epoci de mântuire. Dumnezeu acționează foarte diferit în fiecare perioadă. El Însuși nu Se schimbă, natura Sa este și rămâne neschimbătoare, dar modul Său de guvernare se schimbă. În Vechiul Testament citim, de exemplu, că El a instituit o guvernare umană prin Noe. Dumnezeu a dat omului sabia pentru a asigura o ordine etică pe pământ (compară cu Geneza 9.3-7). Mai târziu, El a domnit prin poporul Său pământesc și prin împărații, pe care i-a pus în Israel și Iuda. Prin aceasta, binecuvântarea trebuia să se răspândească asupra tuturor popoarelor (compară cu Geneza 12.3; 1 Împărați 8.59,60).

Această împărăție a cunoscut cea mai mare glorie sub Solomon, fiul lui David. Aceasta era deja o anticipare a guvernării pe care Dumnezeu o pregătise pentru această lume. Prin poporul Său pământesc, Israel, voia să domnească El Însuși, să aibă un imperiu (literalmente, aici se menționează întotdeauna: împărăție) pe acest pământ. Acest imperiu se apropia acum, ceea ce atât Ioan Botezătorul (Matei 3.2), cât și Domnul Însuși (Matei 4.17) vestea. Dumnezeu venise pe acest pământ în Hristos pentru a înființa acest imperiu. În Noul Testament, acesta este numit în general „Împărăția lui Dumnezeu”. Matei îl numește de 32 de ori „Împărăția cerurilor”.

³ Termenul „Magna Charta” provine din istoria engleză, în care un împărat din secolul al XIII-lea a convenit cu nobilimea engleză, care se revoltase împotriva lui, un „hrisov mare”. Mai târziu, în acest context, „Magna Charta” nu a mai fost folosită doar ca termen pentru acordarea de drepturi de către șeful statului, ci a devenit o denumire pentru constituția națională, de exemplu în SUA. În contextul nostru, ea reprezintă „constituția” Împărăției cerurilor.

Introducere

Această din urmă expresie apare doar în Evanghelia după Matei. Dar ce înseamnă ea? *Nu este vorba despre Adunare (Biserică, Comunitate)*. Ea nu este Împărăția cerurilor, chiar dacă există legături între cele două, așa cum se arată în capitolele 13, 16 și 18. Se aude și se citește uneori că Adunarea este pe pământ pentru a cuceri națiunile și lumea — dar aceasta nu este biblic.

Adunarea și Împărăția: două lucruri diferite

Este important să înțelegem că Împărăția cerurilor sau a lui Dumnezeu nu este sinonimă cu Adunarea lui Dumnezeu. Este vorba despre două chestiuni distincte. Adunarea este totalitatea tuturor credincioșilor din perioada dintre nașterea ei, când Duhul Sfânt a venit ca Persoană pe acest pământ (Faptele apostolilor 2), și Răpire (1 Tesaloniceni 4.13 și următoarele). Ea este alcătuită din toți cei care au acceptat lucrarea Domnului Isus pe crucea de la Golgota pentru ei înșiși. Împărăția cerurilor sau a lui Dumnezeu, pe de altă parte, îi include pe toți cei care mărturisesc pe Hristos, fie că sunt convertiți sau nu. Cu un cuvânt: și necredincioșii pot face parte din Împărăție, dar nu și din Adunarea lui Dumnezeu (compară cu 1 Corinteni 1.2).

Împărăția cerurilor nu este, așadar, Adunarea, iar Adunarea nu este Împărăția. Principiile de guvernare ale Împărăției cerurilor, așa cum le aștepta Israel și cum le așteaptă încă iudeii credincioși, vin direct de la Dumnezeu, pentru că Dumnezeu Însuși o va guverna în Persoana Domnului Isus: în pace și dreptate. Împărăția însăși este însă de natură pământească. Adunarea, pe de altă parte, are un statut cu totul diferit. Speranța ei, locul ei, chemarea ei, viitorul ei, domnia și guvernarea (viitoare) ei împreună [cu Hristos] nu este pământească, ci cerească, respectiv are loc din cer. Aceasta este ilustrat în mod deosebit în Epistola către Efeseni și în Epistola către Coloseni.

Când Domnul nostru vorbește (până la capitolul 12 inclusiv⁴) despre Împărăția cerurilor, El se referă la Împărăție în sensul Vechiului Testament, așa cum i-a fost promis lui Israel (compară cu Exodul 19.6; Numeri 24.7). Faptul că Dumnezeu va avea un regat în care va domni și va stăpâni era deja cunoscut în Vechiul Testament. „Ei vor vorbi despre gloria împărăției Tale și vor vesti puterea Ta” (Psalmul 145.11). Dar Împăratul va veni pe pământ pentru a domni peste acest regat. A fost promis că aceasta va fi în țara Canaan, cu Ierusalimul ca centru, și de acolo se va răspândi peste toate națiunile și peste tot pământul. David spusese deja: „A Ta, DOAMNE, este mărimea și puterea și gloria și splendoarea și măreția; pentru că tot ce este în ceruri și pe pământ este al Tău; a Ta, DOAMNE, este împărăția, și Tu ești înălțat drept Cap peste toate” (1 Cronici 29.11).

Ce așteptau acum iudeii credincioși și temători de Dumnezeu, conform scrierilor Vechiului Testament? Ei așteptau și încă așteaptă venirea lui Mesia. El este cel care va ocupa tronul tatălui Său David. El va judeca pe vrăjmașii Ierusalimului și va aduna din nou pe cei izgoniți din Israel. Țara lui Yahve va înflori ca niciodată și va domni pacea universală. Dreptatea și pacea în cunoașterea gloriei Domnului vor acoperi pământul așa cum apele acoperă adâncurile. Toate națiunile vor veni la Ierusalim pentru a se închina lui Yahve, Dumnezeul lui Israel. Și ucenicii așteptau această Împărăție venită în putere – să ne gândim doar la cei doi pe drumul spre Emaus (Luca 24). Același lucru este valabil și pentru cei doisprezece, care așteptau mereu instaurarea vizibilă a Împărăției.

⁴ Începând cu capitolul 13, Domnul vorbește despre „tainele Împărăției cerurilor” (Matei 13.11). Acest termen arată, după cum vom vedea, că forma acestei Împărății va fi, pentru o perioadă temporară, diferită de cea pe care poporul Israel o aștepta deja în Vechiul Testament.

Introducere

Acum, Împăratul mult așteptat venise. El predica că Împărăția cerurilor se apropia (Matei 4.17) – această Împărăție pământească promisă pentru Israel. Când Ioan Botezătorul a spus: „Pocățiți-vă, pentru că s-a apropiat Împărăția cerurilor” (Matei 3.2), el a vrut să spună exact același lucru.

Daniel și cerurile domnitoare

Când Ioan Botezătorul vorbește despre Împărăția cerurilor, el nu spune nimic care să fie complet necunoscut iudeilor. De aceea, nu auzim nimic despre faptul că ucenicii sau Ioan Botezătorul ar fi avut vreo întrebare cu privire la „Împărăția cerurilor”. Ca de multe ori, evanghelistul se referă, în ceea ce redă în Evanghelia sa, la expresii și referințe din Vechiul Testament. Deja Daniel vorbea despre faptul că cerul domnește. Împăratul Nebucadnețar a trebuit să învețe: „Împărăția ta îți va rămâne ție, după ce vei cunoaște că cerurile stăpânesc” (Daniel 4.26). Deja în Daniel 4.17 se spune: „Cei vii [trebuie] să cunoască că Cel Preaînalt stăpânește peste împărăția oamenilor și o dă oricui vrea.” De fapt, ideea principală a expresiei „Împărăția cerurilor” pare să fie: este *guvernarea cerului*, în contrast cu *guvernarea omului*, oricât de înalt ar fi acesta.

Desigur, *Împăratul* Însuși se află în centrul gândurilor lui Dumnezeu. Dar citim mereu despre *Împărăția* care este asociată aici cu cerul. Pentru iudeii din vremea lui Daniel, aceasta era ceva complet nou, deoarece până atunci Dumnezeu domnea pe pământ prin împăratul din Ierusalim. În vremea lui Daniel, însă, Dumnezeu nu mai putea recunoaște niciun împărat în Israel. Nici măcar calendarul nu mai era stabilit în funcție de împărații din Ierusalim. De acum înainte, Dumnezeu urma să domnească din cer. Faptul că Împărăția lui Dumnezeu are legătură cu cerurile era deja cunoscut în Vechiul Testament prin Daniel. Încă din capitolul 2.44, Dumnezeu arătase clar prin profetul Daniel că în zilele de pe urmă „Dumnezeul cerurilor va ridica o împărăție” „care nu va fi nimicită niciodată și împărăția aceea nu va trece la alt popor”. După ce toți împărații din Israel vor fi eșuat și marii conducători ai imperiilor mondiale vor fi eșuat la rândul lor, Dumnezeu cerului va domni. Pentru aceasta, El va ridica propria Sa Împărăție.

Capitolul 7 reia acest subiect. Acolo se arată chiar și cine va domni peste această Împărăție: Fiul Omului glorificat (versetul 14). El, care, conform Psalmului 8, urma să fie pus deasupra tuturor lucrurilor create, va coborî din cer (compară cu Ioan 1.51 și Faptele apostolilor 7.56) și va prelua domnia eternă asupra acestei Împărății. Împărăția Sa nu se limitează la Israel, ci cuprinde întreaga lume, fiind astfel universală. Ne amintim: Fiul lui Avraam (Daniel 7.14,27).

Dacă Israel ar fi crezut mărturia lui Ioan, s-ar fi pocăit și L-ar fi acceptat pe Împărat, atunci Împărăția ar fi venit cu adevărat în putere și glorie. Dar poporul iudeu L-a respins pe Împăratul său. De aceea, începutul Împărăției a fost amânat. Ea va începe abia când ucenicii iudei — îndrumați de propovăduirea Împărăției care vine — vor ruga din nou: „Vie Împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer, așa și pe pământ” (compară cu Matei 6.9 și versetele următoare). Aceasta se va întâmpla când Adunarea va fi deja primită în cer (compară cu 1 Tesaloniceni 4.13-5.11).

Ce legătură are Împărăția cu cerul?

Rămâne întrebarea: De ce Împărăția este asociată în această expresie *cu cerul*? Iudeii credincioși așteptau ca Dumnezeu să le întemeieze public Împărăția prin Mesia al Său. Acest Domn urma să vină la ei din cer și, pornind din cer, să întemeieze o Împărăție după principii divine și cerești. Acum, Domnul Isus venise pe pământ, iar credincioșii Îl recunoșteau ca Împărat (compară de exemplu cu Ioan 4.29; 6.15). Ucenicii Săi erau convinși că Domnul Isus va înființa Împărăția lui Dumnezeu pe pământ în timpul vieții Sale pământești: „Noi sperăm că El este Acela care va răscumpăra pe Israel” (Luca 24.21) – și prin această răscumpărare se înțelegea cel puțin și o eliberare politică.

Introducere

Dar mulțimea poporului Israel nu-L voia pe Isus ca Împărat. L-au respins și L-au răstignit pe cruce. Cu toate acestea, Dumnezeu nu a renunțat la ideea Împărăției Sale. Este adevărat că instituirea publică a Împărăției a fost amânată până când Domnul Isus Se va întoarce pe acest pământ în putere și glorie (Apocalipsa 19.11 și versetele următoare; Zaharia 14.3 și versetele următoare). Dar Dumnezeu nu Își va realiza domnia doar în viitor. El are deja Împărăția Sa aici, pe pământ — dar într-o formă tainică, care nu a fost anunțată în Vechiul Testament în felul acesta.

Expresia „cer” vorbește, de altfel, uneori și despre o anumită distanță. Începând de la exil, Dumnezeu S-a numit pe Sine Dumnezeul cerului (Ezra, Neemia, Daniel). Dumnezeu S-a retras, într-un fel, în cer și nu S-a mai legat de poporul Său. În schimb, El a transferat domnia la împărații națiunilor, precum Nebucadnețar. Aceasta exprimă o anumită distanță.

Și aceasta devine clar prin expresia „Împărăția cerurilor”. Conducătorul, Împăratul, este absent. Împăratul nu mai este pe pământ, ci trebuie să Se retragă în cer ca un respins. Acum se află în cer și domnește de acolo. Și în acest sens, Împărăția Sa are un caracter ceresc.

Tainele Împărăției Cerurilor

Isus Hristos nu a fost respins doar personal ca Împărat. Și Împărăția Sa a fost respinsă de Israel, adică de poporul Împărăției (compară cu Matei 21.23,38). Isus, Mesia, a părăsit atunci pământul și S-a înălțat la cer. În timpul absenței Sale, Împărăția cerurilor se află, într-un anumit sens, în mâinile oamenilor, deoarece Domnul nu domnește astăzi în mod direct, ci indirect, peste evenimentele din mijlocul domeniului care Îl recunoaște ca Hristos și Domn. Prin urmare, aceasta se află într-o stare complet diferită de cea revelată în Vechiul Testament ca model.

Domnul Isus clarifică aceasta în Matei 13, vorbind despre „taina Împărăției cerurilor” (Matei 13.11,35). O taină este ceva care a fost ascuns de la întemeierea lumii, dar care a fost făcut cunoscut prin Domnul Isus sau prin apostoli. Domnul Isus face această revelație cu privire la Împărăție în Matei 13.

Dar ce este Împărăția și în ce constă taina ei? Cele șapte sau opt pilde din capitolul 13 ne învață despre aceasta. Este vorba despre domeniul în care Domnul Isus — cel puțin în aparență — este recunoscut ca Domn și Stăpân. De la înălțarea Domnului, acesta este domeniul creștin. Astăzi, însă, acesta se află într-o stare de dezordine. Unele dintre pilde arată exact acest lucru: grâul bun și neghina coexistă — în mijlocul acestei Împărății există atât creștini adevărați, cât și creștini doar cu numele. Aceasta nu este altceva decât o stare de amestec. Termenul „creștinătate” include pe toți creștinii, adică toți cei care mărturisesc credința, inclusiv cei „falși” — toți aparțin Împărăției Cerurilor în sensul cel mai larg.

În acest sens, rămâne adevărat că Împărăția Cerurilor este asociată și astăzi cu domnia Domnului. Dar este posibil să recunoști această autoritate în exterior, dar să trăiești fără Dumnezeu în interior. În acest sens, astăzi există mulți oameni care se declară credincioși în Domnul Isus doar în exterior și se numesc creștini. În realitate, însă, numai cei care Îl acceptă ca Domn și autoritate sunt creștini „adevărați”. Ei L-au primit ca Mântuitor și Domn în viața lor și aparțin astfel Adunării lui Dumnezeu.

Pildele, care descriu dezvoltarea exterioară a Împărăției cerurilor, ar putea fi numite – într-o formă oarecum prescurtată – istoria creștinătății în ansamblu. Este o istorie a eșecurilor și greșelilor, cu consecința că Împărăția a devenit ceea ce Împăratul nu intenționase niciodată. Prin aluatul răutății, „toată masa” a fost dospită (Matei 13.33). Această evoluție tristă va continua până la revenirea Împăratului. Atunci, toți cei răi, toți necredincioșii, vor fi adunați din Împărăție și îndepărtați (Matei 13.41,42). Aceasta este istoria și evoluția acestei Împărății. În

Introducere

cadrul acestei structuri există însă și credincioși adevărați. Despre aceasta vorbesc trei dintre cele șapte sau opt parabole din Matei 13 (versetele 44-50). În zilele noastre, acești credincioși aparțin cu toții Adunării (Bisericii) lui Dumnezeu. La aceasta se referă parabola perlei. Aceasta este o imagine frumoasă a Adunării în unitatea ei și în marea ei valoare pentru Dumnezeu.

Pentru a face distincția între Împărăția cerurilor și Împărăția lui Dumnezeu

În Noul Testament citim atât despre „Împărăția lui Dumnezeu”, cât și despre „Împărăția cerurilor”. Ambii termeni exprimă în principiu același lucru. De aceea, există o serie de versete în care Matei folosește expresia „Împărăția cerurilor”, în timp ce Marcu sau Luca vorbesc despre același lucru ca „Împărăția lui Dumnezeu” (compară de exemplu Matei 4.17 cu Marcu 1.14,15 și Luca 4.43 respectiv Matei 8.11 cu Luca 13.28,29 și 14.15). Până la Matei 12 inclusiv, semnificația „Împărăția cerurilor” și „Împărăția lui Dumnezeu” nu diferă în mod fundamental.

Cele două noțiuni diferite exprimă doar accente diferite. Aceasta se schimbă odată cu respingerea lui Isus în capitolul 13.

„Împărăția lui Dumnezeu” se referă atât la sfera exterioară a Împărăției, cât și la conținutul moral, adică la latura interioară a Împărăției. În schimb, expresia „Împărăția cerurilor” se referă în primul rând la forma exterioară a Împărăției. Cu toate acestea, ea nu exclude aspectul moral (compară cu Matei 11.11; 18.3).

Mai presus de toate, „Împărăția cerurilor” este plasată într-un context al diferitelor epoci (administrări, dispensații). Acesta este un subiect important, pe care Matei îl subliniază în mod repetat, deoarece Dumnezeu a acționat în mod diferit cu oamenii în momente diferite.

De exemplu, a existat o perioadă a Legii, în care Dumnezeu a dat porunci poporului său Israel: Dacă ei ar fi ascultat aceste legi, ar fi fost binecuvântați. Israel a eșuat complet în acest sens și, în cele din urmă, L-a respins chiar pe Dumnezeu în Persoana Fiului Său. De aceea, Dumnezeu Și-a schimbat modul de acțiune față de această lume. El Și-a retras, într-un fel, guvernarea vizibilă în ceruri și a început să domnească într-un mod ascuns, tainic. Încă mai există – începând de la cruce și de la înălțarea lui Isus, ascuns pentru oamenii necredincioși - un domeniu care se află sub autoritatea Domnului. Dar acesta nu este o Împărăție puternică, ci una caracterizată prin mărturisirea credinței în Hristos. Abia atunci când Domnul Isus va fi recunoscut public ca Stăpânitor și Împărat, Împărăția cerurilor va putea începe să-și exercite public puterea.

Împărăția cerurilor în această formă era încă de viitor, în timpul în care Domnul Isus exercita slujirea Sa publică. De aceea, de exemplu, aici în Matei 3.2 se spune: „Împărăția cerurilor s-a apropiat” – în forma sa *exterioară*, ea nu era încă acolo. De fapt, Împărăția cerurilor a rămas de viitor pe toată durata slujirii Domnului nostru, pentru că atâta timp cât Împăratul nu era acceptat ca Stăpânitor al acestei Împărății, ea nu putea începe.

Dacă, pe de altă parte, se subliniază doar latura *morală*, chiar și Matei folosește expresia „Împărăția lui Dumnezeu”: „Împărăția lui Dumnezeu a venit peste voi” (Matei 12.28). Împăratul era deja în mijlocul lor. Cuvântul lui Dumnezeu este precis și această afirmație nu putea fi făcută cu privire la „Împărăția cerurilor” – și asta din două motive:

- Public, Împărăția cerurilor începe odată cu recunoașterea publică a lui Isus ca Stăpânitor pe pământ. Și asta nu s-a întâmplat în timpul vieții Domnului pe pământ.
- Forma tainică a Împărăției cerurilor presupunea glorificarea, adică înălțarea la cer a lui Hristos. Aceasta nu avusese încă loc.

Introducere

În următoarele cinci pasaje apare termenul de Împărăția lui Dumnezeu în Evanghelia după Matei:

1. Cap. 6.33: „Căutați dar întâi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate acestea vi se vor da pe deasupra.” Aici ne este numită latura interioară a Împărăției lui Dumnezeu.
2. Cap. 12.28: „Dar, dacă Eu scot demonii prin Duhul lui Dumnezeu, atunci Împărăția lui Dumnezeu a venit peste voi.” Domnul a arătat prin slujirea Sa că El este Împăratul. În Persoana Sa, această Împărăție era prezentă sub aspect moral.
3. Cap. 19.24: „Și din nou vă spun: Mai ușor este să treacă o cămilă printr-o ureche de ac, decât să intre un bogat în Împărăția lui Dumnezeu.” Pentru a intra moral în Împărăție, este necesară o lucrare a lui Dumnezeu. Oamenii nu pot realiza această lucrare. Numai Dumnezeu o poate face.
4. Cap. 21.31: „Isus le-a spus: «Adevărat vă spun că vameșii și curvele merg înaintea voastră în Împărăția lui Dumnezeu.»” Domnul arată că deținerea unei poziții exterioare nu dă dreptul de a face parte din Împărăția morală. În acest sens, chiar și vameșii și prostituatele ar fi înaintea fariseilor și cărturarilor.
5. Cap. 21.43: „De aceea vă spun că Împărăția lui Dumnezeu va fi luată de la voi și va fi dată unei națiuni care va face roadele ei.” Iudeii din acea vreme aveau privilegiul ca Hristos, ca Împărăția lui Dumnezeu în Persoană, să fie printre ei. Dar pentru că L-au respins, acest privilegiu le-ar fi fost luat și dat unui Israel restaurat — aceasta este „națiunea” menționată în acest verset.

Ioan a predicat că Împărăția cerurilor se apropiase. Aceasta însemna pur și simplu că Dumnezeu cerurilor era pe cale să-Și preia domnia asupra pământului. Acesta din urmă nu va mai fi lăsat în voia lui. Un Împărat, care urma să vină din cer, va prelua sceptrul. El va împlini ceea ce fusese anunțat în Daniel 2 și 7 despre Împărăția eternă. În Daniel 7, Duhul lui Dumnezeu leagă această guvernare de Fiul Omului. Dar, deoarece acest Împărat a fost respins, instaurarea Împărăției a fost amânată.

Matei vorbește despre „Împărăția cerurilor”, deoarece acest termen se potrivește deosebit de bine cu caracterul epocii, așa-numitului caracter dispensațional al Evangheliei după Matei. Daniel anunțase Împărăția „Dumnezeului cerului” pentru iudeii credincioși, dar iudeii erau pe punctul de a respinge pe propriul lor Mesia și Dumnezeu. Astfel, această Împărăție a luat o formă complet diferită. Ea nu ar fi fost asociată public cu puterea, ci cu un Conducător absent. Și nu ar mai fi trebuit ca ea să fie limitată la Israel, ci includea acum și națiunile.

Amânarea introducerii Împărăției în formă publică

Împărăția nu putea încă să înceapă în mod public. Acest fapt este important în măsura în care iudeii, ba chiar și Ioan Botezătorul (compară cu Matei 11.3), așteptau un Mesia care să-Și instaureze Împărăția cu putere aici pe pământ și să-Și înceapă domnia pe pământ. Domnul Isus cunoștea însă dinainte necredința lor și știa că L-ar fi respins și L-ar fi lepădat. De aceea era imposibil ca această Împărăție să înceapă imediat în această formă. În afară de aceasta, El voia să împlinească lucrarea de mântuire. El venise „ca să dea poporului Său cunoștința mântuirii prin iertarea păcatelor” (Luca 1.77) — și nu doar o eliberare exterioară de boală și robie.

Împărăția cerurilor era încă de viitor la acea vreme. Ea a început de fapt abia odată cu înălțarea Domnului. De atunci, Domnul guvernează din cer această lume, prin providență. Asta nu înseamnă că toată lumea recunoaște domnia Lui. Căci noi nu vedem încă totul supus Lui în mod

vizibil (compară cu Evrei 2.8). Dar cei care mărturisesc că sunt pentru Hristos, chiar dacă numai cu numele, aparțin acestei Împărății.

Marile discursuri ale Domnului Isus în Evanghelia după Matei

O parte importantă a Evangheliei după Matei o constituie discursurile Învățătorului divin. Și ele sunt, în ultimă instanță, împlinirea unei profeții din Vechiul Testament: „Prin cunoștința Lui, Robul Meu cel drept va îndreptăți pe cei mulți [sau: va învăța pe cei mulți în dreptate]” (Isaia 53.11). În această carte găsim cinci discursuri importante. Matei a primit de la Dumnezeu sarcina de a reuni în cinci mari „discursuri” multe dintre cuvintele Domnului nostru, pe care probabil El nu le-a rostit pe toate cu aceeași ocazie. Astfel, Dumnezeu ne transmite de fiecare dată un anumit mesaj didactic.

1. Predica de pe munte (5.1-7.28)

În acest discurs, probabil cel mai cunoscut, Domnul Isus proclamă principiile Împărăției cerurilor. Aceste trei capitole sunt adesea numite „Constituția Împărăției”. Este de remarcat faptul că Domnul Isus, în această așa-numită „Predica de pe munte”, nu menționează cu niciun cuvânt *suferințele Sale personale și moartea Sa*. Mai degrabă, El expune caracterul esențial al viitoarei Sale guvernări: Dreptatea. Aceasta trebuie să se realizeze înainte de instaurarea Împărăției în putere în domeniul care poartă numele Lui.

Acest fapt va deveni realitate în mod desăvârșit abia în Împărăția de 1000 de ani. Pentru prima dată se va putea spune pe bună dreptate că o guvernare este pe deplin dreaptă. Spre deosebire de Vechiul Testament, unde se vorbește mereu despre reprezentarea exterioară a Împărăției, Domnul Isus arată aici latura interioară. Este vorba despre principiile guvernării Sale și, prin urmare, despre atitudinea celor care trăiesc în această Împărăție. Ei trebuie să aibă atitudinea Stăpânului lor, în ciuda urii și persecuției – una dintre temele care fac parte din conținutul Predicii de pe munte.

2. Predica trimiterii (10.1-11.1)

În al doilea discurs „mare” al Său, Domnul Isus se adresează exclusiv celor 12 ucenici ai Săi. Împăratul Își trimite, ca să zicem așa, supușii să mărturisească despre El în Împărăția Sa, pentru că Împărăția Sa trebuie să fie înființată. Această slujbă trebuia îndeplinită mai întâi în timpul prezenței Sale pe pământ (versetele 1-15), dar apoi trebuia continuată până când Împărăția de 1000 de ani urma să fie cu adevărat înființată (versetele 16-23).⁵ În acest sens, cei doisprezece apostoli sunt aici, ca Ioan Botezătorul și Ilie, precursori ai Domnului și Împăratului, Isus Hristos.

Unele rânduieli din acest discurs au un caracter clar iudaic, astfel încât nu putem transfera detaliile așa cum sunt la „slujirea” noastră.⁶ Cu toate acestea, noi, creștinii credincioși, nu putem ignora acest capitol, la fel cum nu putem ignora nici capitolele 5-7. Cine Îl iubește pe Domnul

⁵ Domnul Isus nu Se referă aici la perioada „intercalată” pe care o numim era creștină și în care trăim astăzi. Iudeii și, în special, credincioșii Vechiului Testament nu știau nimic despre această perioadă. Ea reprezintă o taină, pe care Dumnezeu a revelat-o mai întâi apostolului Pavel și altor apostoli.

⁶ Aceasta se referă, de exemplu, la vindecarea bolnavilor și alungarea demonilor (versetul 8). Dar se referă și la instrucțiuni care se referă la echipamentul mesagerului: Să nu ia cu el două perechi de sandale și nici un toiag. Acestea nu sunt repetate sau confirmate în epistolele Noului Testament. Declarația judecătorească din versetul 14, de a scutura praful de pe picioare, are, de asemenea, o legătură directă cu poporul iudeu, ceea ce este confirmat în Faptele apostolilor 13.51. Astăzi, în schimb, harul față de toți oamenii ar trebui să ne caracterizeze.

Introducere

și Mântuitorul său, va fi interesat și de ceea ce El a pregătit pentru alte epoci. În plus, și aici ni se prezintă anumite principii *morale*⁷, pe care trebuie să le punem în practică în propria noastră viață.

3. Predica despre „Împărăția cerurilor” (13.1-53)

În Matei 13 citim despre șapte sau opt parabole, pe care Domnul le spune mulțimilor și, în parte, numai ucenicilor Săi. În „parabola semănătorului”, Domnul Isus arată în introducere ceva din desăvârșirea Cuvântului lui Dumnezeu. Mulți Îl aud, dar cei care Îl primesc reacționează în moduri foarte diferite. Mulți resping în cele din urmă Cuvântul — unii cred în Cuvânt și aduc roade pentru Dumnezeu (versetele 1-23).

Urmează apoi trei parabole care arată evoluția exterioară, pe care o va urma Împărăția cerurilor după plecarea Domnului Împărăției (Isus). Următoarele trei parabole le spune Domnul Isus doar ucenicilor săi. Ele vorbesc despre lucruri pe care numai credincioșii le pot înțelege corect. Aici nu mai este vorba despre caracterul exterior, ci despre caracterul interior al acestei Împărății. Hristos ne arată valoarea pe care o acordă adevărului esențial al Împărăției cerurilor. El încheie acest discurs cu o a opta parabolă, care subliniază importanța învățăturilor din acest capitol.

4. Predica despre „comportamentul personal și colectiv” (18.1-19.1)

În acest discurs, Domnul Isus abordează o serie de principii pentru comportamentul personal și colectiv al credincioșilor. El vorbește despre atitudinea ucenicilor (smerenia). În același timp, El îi avertizează să nu devină o piedică și arată valoarea pe care Dumnezeu o acordă unui singur suflet.

O altă învățătură se referă la atitudinea noastră față de ceilalți, de exemplu, disponibilitatea de a ierta. În cele din urmă, Domnul Isus abordează tema binecuvântărilor pentru Adunare. El îi lămurește pe ucenici cum pot să se comporte unii cu alții în conformitate cu voia lui Dumnezeu. În acest context, El îi învață ce trebuie să facă atunci când un credincios păcătuiește împotriva altuia.

5. Predica despre sfârșitul timpurilor, „împlinirea veacurilor” (24.1-25.46)

În această ultimă mare predică, Domnul Isus le explică ucenicilor Săi evoluțiile care vor avea loc pe acest pământ după înălțarea Sa. Devine clar că ucenicii lui Isus, la fel ca și Stăpânul lor, vor suferi respingere și persecuții. Domnul Isus arată mai întâi viitorul Israelului și în special al rămășiței credincioase din zilele viitoare (24.1-44). Apoi, în trei parabole, El Se ocupă de perioada creștinătății (24.45-25.30). În cele din urmă, Domnul le explică ucenicilor Săi viitorul națiunilor. El vorbește despre judecarea lor, când El, ca Fiu al Omului, Se va întoarce pe acest pământ pentru a-Și ridica Împărăția și a domni în dreptate (25.31-46).

În continuare, ajungem la prima mare predică, tema acestei cărți: așa-numita Predică de pe munte.

Titlul Original: „Die Bergpredigt”, Einführung, pag. 9-37.
Editura: Christliche Schriftenverbreitung, Hückeswagen, 2015.

⁷ Acestea sunt principii spirituale, morale, interioare – nu exterioare.